

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪੋਨਾਹਾਣਾ,- ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਲਵਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦੇਹ।

1962 ਦਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 862

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ (1953 ਦਾ IV) - ਉਪ ਧਾਰਾ 21, 23 ਅਤੇ 41 - ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ - ਕੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, -ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਇੱਕ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ'। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 21 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਪੱਖ ਹੁਕਮ ਵੀ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਵੀ ਪੰਚਵਤ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਰਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 21 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਵਿਘਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 21 (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਅਣ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਇੰਨੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ

ਕੇਸ' ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 16 ਅਗਸਤ, 1962 ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਲਵਲ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪੰਨੀਗਵਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ -ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ।

ਕੇ.ਐਸ. ਕਵਾਤਰਾ, ਸਹਾਇਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਨ. ਸੇਠ, ਐਡਵੋਕੇਟ- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਆਰਡਰ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. -ਗੁੜਗਾਓਂ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਝਿਰਕਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪੋਨਾਹਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਪਲਵਲ ਵਿਖੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4) ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 3, ਹੇਤ ਲਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ 2, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਪੰਨੀਗਵਾਂ, ਉਸੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪੰਚਾਇਤ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਤਬਾਦਲਾ ਸਿਰਫ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰੇਵਰ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਮੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਮੁਲਾਣਾ, ਸੀ ਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 1074 ਆਫ਼ 1959, ਨੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁੜਗਾਓਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 74 ਅਤੇ 75 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਨੇ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ- "ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ--- ਕਾਰੋਬਾਰੀ, ਕਰਤੱਵਾਂ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ" ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਏ) (i) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ---

"21. (1) ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਲੈਣ 'ਤੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸ਼ਰਤੀਆ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: --

(a) ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ--

(i) ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਗਲੀ, ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਡਰੇਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ;

* * * *

ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਨਿਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਗਵਾਹੀ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਪੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ 25 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਲੰਘਣਾ ਨਿਰੰਤਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਦਿਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਵਰਤੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 133, 136 ਅਤੇ 137 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ।

ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IV ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੇਚਡਿਊਲ ਐਂਟਰੀ (ਕੇ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। -ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ", ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਆਫ 1953 ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਧਾਰਾ 41 ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ 'ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪਵਾਦ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

ਇਹ ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਖ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਰੇਵਰ ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਆਇ IV ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 133, 136 ਅਤੇ 137 ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 133, 136 ਅਤੇ 137 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ। ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਰਾਧਿਕ

ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ, 'ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਗੁਣ ਹਨ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਨਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 41 ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਮੁਲਾਣਾ ਵਿਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਫਿਰ ਆਇਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਖ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੁਰੰਤ 'ਅਪਰਾਧਿਕ' ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਦੰਡਕਾਰੀ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਜਨਰਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਦੇਓਲਾਲ ਕਨੋਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਕੇਸ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਦੇਓਲਾਲ ਕਨੋਡੀਆ ਦਾ ਕੇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਮੱਤਭੇਦ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖੰਨਾ ਜੇ. ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, (ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਧਾਰਾ 21, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ, ਜਿਸਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ, (ਬੀ) ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਜੁਰਮਾਨਾ' ਅਤੇ 'ਦੁਰਮਾਨੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਰਿਵਰਤਨਯੋਗ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23. ਇੱਕ ਗ਼ੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਦ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਪੰਚਾਇਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਅਧੀਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਾਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 21(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਪੱਖ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੋਰਸ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 21 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਨ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਹਨ।

ਧਾਰਾ 526 ਵਿੱਚ, 1923 ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਅਪਰਾਧਕ ਕੇਸ' ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁੜ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਗੋਵਿੰਦ ਪੁਜਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 526 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰ ਲਾਰੈਂਸ ਜੈਨਕਿਨਸ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੇਲਿਤ ਮੋਹਨ ਮੋਇਤਰਾ ਬਨਾਮ ਸੂਰਜ ਕਾਂਤਾ ਅਚਾਰੀਜੀ, ਜੱਗੂ ਅਹੀਰ ਬਨਾਮ ਮੁਰਲੀ ਸ਼ੁਕਲ, ਫ਼ਰੀਦ ਇਮਾਮ ਬਖ਼ਸ਼ ਬਨਾਮ ਪੀਰੂ ਕੌਰੂ, ਅਤੇ ਵਾਜ਼ੇਦ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਹਨ, ਵਿੱਚ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ, 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 526 ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ' ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ (a) ਕਿ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ: ਅਤੇ (ਬੀ) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਹ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਸਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ, ਇਹ ਉਹ ਆਧਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।

ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ. 1873 (36 ਅਤੇ 37 ਵਿਕਟ ਸੀ 66) ਸੈਕਸ਼ਨ 47, ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ", ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਐਕਟ, 1873 ਵਿੱਚ (38 ਅਤੇ 39 ਵਿਕਟ ਸੀ 77), ਸੈਕਸ਼ਨ 19 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਈਨ ਬਨਾਮ ਫਲੈਚਰ ਵਿੱਚ, ਮੇਲਿਸ਼, ਐਲ.ਜੇ., ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਦੇ ਸਮਾਨ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ', ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਕਟ, 1855 (18 ਅਤੇ 19 ਵਿਕਟ ਸੀ 122) ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਬਿਲਡਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਸਰਵੇਅਰ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਸਟਿਸ ਆਫ ਪੀਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਜਸਟਿਸ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਡਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਬਿਲਡਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। , ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਲਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਸ਼ਿਲਿੰਗ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਅਰ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਨੇ ਬਨਾਮ ਰਾਈਟ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ, ਰਾਈਟ, ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਪੇਨੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਕਟ, 1855 ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਛੱਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਜਲਣਸ਼ੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਢੱਕਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਛੱਤ ਨੂੰ ਢੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਜਲਣਸ਼ੀਲ' ਸੀ, ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਸਵਾਲ. ਕਵੀਂਸ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਜਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ' ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਏ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਰਾਈਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇੱਕ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ' ਸਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਐਕਟ, 1873 ਦੀ ਧਾਰਾ 47, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਲਾਰਡ ਈਸ਼ਰ ਐੱਮ ਆਰ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ' ਸ਼ਬਦ "ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਅਸਲ ਅੰਤਮ

ਨਤੀਜਾ ਜੁਰਮਾਨਾ (ਪਰ ਇਸ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ), ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ * * ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੈਗ ਬਨਾਮ ਸਕੋਫੀਲਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ, 'ਮੈਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 47 ਦੀ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜੇਰਵਿਸ ਐਕਟ (11) ਅਤੇ 12) ਵਿਅਤ ਸੀ 43) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ' ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ'; ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਕਟ, 1855 ਦੀ ਧਾਰਾ 46, 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ , ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਹਿਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪੇਨੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 46 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 'ਅਪਰਾਧਿਕ' ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ'; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ' ਹੋਣਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। , ਸਾਡੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੇਨੇ ਦਾ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਆਫ 1953 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਸਾ ਦਿਨ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਬ ਕੁੰਵਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਕਟ, 1855 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 46 ਅਤੇ 47। , ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹਨ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਏ.ਈ.ਟੀ. 4 ਦੀ 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ' ਵਜੋਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ